

**UCHWAŁA NR XXXVI/286/2021
RADY GMINY GŁOGÓW**

z dnia 27 maja 2021 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w latach 2018-2020, Gminnego Programu opieki nad Zabytkami Gminy Głogów na lata 2016-2019 oraz Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Głogów na lata 2020- 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020r. poz. 713 z późn. zm.) w związku z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021r. poz. 710) Rada Gminy Głogów uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie Wójta Gminy Głogów z realizacji Gminnego programu opieki nad zabytkami na lata 2018-2020, z okres od listopada 2018 do listopada 2020 roku, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Głogów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Piotr Cypryański

Załącznik do uchwały Nr XXXVI/286/2021

Rady Gminy Głogów

z dnia 27 maja 2021 r.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Głogów na lata 2016-2019 oraz Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Głogów na lata 2020-2023

1. Wprowadzenie

Zgodnie z wymogami art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Gmina Głogów opracowała „Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2016-2019”. Program ten został przyjęty przez Radę Gminy Głogów uchwałą nr XXVIII/158/2016 z dnia 21 listopada 2016 r. i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 1 grudnia 2016 r. pod pozycją 5448. W 2020 roku została opracowana aktualizacja programu, którą Rada Gminy Głogów przyjęła uchwałą nr XXVII/216/2020 z dnia 28 października 2020 r. Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Głogów na lata 2020-2023 został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 26 listopada 2020 r. pod pozycją 6396.

W myśl art. 87 ust. 5 ww. ustawy Wójt sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji Programu, które przedstawia Radzie Gminy. Niniejsze sprawozdanie z realizacji „Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Głogów na lata 2016-2019” oraz „Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Głogów na lata 2020-2023” z lat 2018-2020 stanowi wypełnienie prawnego obowiązku Wójta, wynikającego z treści ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Podstawowe cele programu opieki nad zabytkami zostały określone w art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z tym przepisem Program ma na celu, w szczególności:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc związanych z opieką nad zabytkami.

2. Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Na obszarze gminy Głogów funkcjonują dwie formy ochrony, jest to wpis do rejestru zabytków oraz ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Na terenie gminy Głogów znajduje się 25 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, w tym 8 stanowisk archeologicznych. Są to jedne z najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie gminy. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Gmina Głogów nie ma w posiadaniu zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków.

Gminna ewidencja zabytków (358 obiektów) nie jest jedną z form ochrony zabytków. Jest podstawą do sporządzenia Programów opieki na zabytkami. Nakłada obowiązek uzgadniania z Wojewódzkim

Konserwatorem Zabytków projektów decyzji o ustalenie warunków zabudowy (WZ) oraz projektów budowlanych dotyczących obiektów ujętych między innymi w gminnej ewidencji zabytków. Stan obiektów jest niezadowolający. Większość wiejskiej zabudowy mieszkalnej, znajdująca się w ewidencji uległa znacznemu zniszczeniu poprzez bezładną modernizację elewacji. Przywrócenie im pierwotnego wyglądu jest bardzo trudnym zadaniem. Ponadto duża część najcenniejszych budynków mieszkalnych znajduje się poza ewidencją.

3. Realizacja Programu

Gminny program opieki nad zabytkami określa kierunki i działania podejmowane przez gminę mające na celu szeroko pojętą ochronę dziedzictwa kulturowego. Opieka nad zabytkami stanowi jeden z obszarów działania dla władz lokalnych. W okresie sprawozdawczym, za pomocą dostępnych i możliwych instrumentów prawnych, finansowych i społecznych były podejmowane działania, które miały na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy Głogów. W ostatnich dwóch latach stan ewidencyjny zabytków nieruchomości wpisanych do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków nie uległ zmianie.

Zdecydowana większość obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków nie stanowi własności Gminy Głogów. W związku z tym gmina nie ma możliwości bezpośredniego sprawowania opieki nad nimi. Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, na każdym właścicielu i posiadaczu zabytku spoczywają obowiązki wynikające z zasad sprawowania opieki nad zabytkami. Dbanie o stan zabytku, tym samym ponoszenie nakładów na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane spoczywa na właścicielu i posiadaczu obiektu zabytkowego, dysponującego tytułem prawnym do zabytku. W przypadku jednostki samorządu terytorialnego prowadzenie i finansowanie wspomnianych prac i robót jest zadaniem własnym. Pełna realizacja zadań z zakresu ochrony zabytków przez samorząd gminny powinna przebiegać dwutorowo, uwzględniając poniższe priorytety:

- 1) Opieka nad zabytkowymi obiektami i obszarami, których właścicielem lub współwłaścicielem jest gmina Głogów;
- 2) Kształtowanie przestrzeni publicznych oraz ochrona dziedzictwa kulturowego (w tym krajobrazu kulturowego) na całym obszarze gminy Głogów.

Gmina Głogów jest właścicielem 3 obiektów zabytkowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Gmina jako właściciel tych zabytków jest ustawowo zobligowana do opieki nad tymi obiektami, utrzymywania w dobrym stanie technicznym, przeprowadzania remontów i bieżących konserwacji. Niezależnie od zapisów legislacyjnych gmina powinna dołożyć wszelkich starań, aby stan zabytków, jak i całej przestrzeni publicznej, wpływał pozytywnie na jakość życia mieszkańców, a turystów do dłuższych pobytów.

Tabela 1. Obiekty w posiadaniu gminy

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres
1.	Przedmoście	Kaplica- dzwonnica	dz. nr 282/1, 282/2
2.	Borek	Park zabytkowy	dz. nr 369/1-3, 369/12-17, 57, 58
3.	Serby	Cmentarz komunalny	Ul. Kwiatowa, dz. nr 27

Karta adresowa 1. Przedmoście- Kaplica – dzwonnica

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

Nazwa

Lokalizacja

KAPLICA - DZWONNICA

1898 r.

Zdjęcie: <https://www.flickr.com/photos/130254848@N02/>

Widok od północy

Opis przedmiotu

PRZEDMIOT

Adres

Przedmiot: ul. Szkieł 15, nr 20/21
28472
67-210 Głogów

Nazwa miejscowości

miejscowość: Borek

ulica: Głogowska

miasto: Głogów

Lokalizacja

Rejestr Zabytków nr A/2101/703
z dnia 18.12.1993 r.

Opis przedmiotu: zabytek

klub Daniecki, 11.04.2016 r.

Kaplica – dzwonnica jest pozostałością barokową, trójkondygnacyjną, zwieńczoną dwukondygnacyjnym, cebulastym hełmem z latarnią po kościele. Wzniesiona została w 1698 r., a w 1922 r. gruntownie wyremontowana. Na rzucie ośmioboku jest murowana z cegły. W dolnych kondygnacjach do jednej ze ścian przylega pół-cylindryczna klatka z cegły. Pomieszczenie w przyziemiu nakryte jest sklepieniem kolebkowym z lunetami. Inskrypcja na wieży: „W roku 1689 zbudowano ten obiekt na mój własny koszt za zezwoleniem mojego miłościwego pana, ku chwale Boga i zwierchnictwa i na wieczną pamiątkę o mnie, Heinrich(u) Hoffmann, obecnym sołtysie dziedzicznym i sądowym”.

Karta Adresowa 2. Borek – Park zabytkowy

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO	1 Miasto
1 Nazwa	2 Data powstania	3 Miasto
PARK W ZESPOLE PALACOWYM	XVIII/XIX w., 2 poł. XIX w.	BOREK
4 Fotografie zapisane w kolejności chronologicznej od strony i kierunku: (zobacz plan budowlany)		
		
5 Widok od pałaczkowego - wschodu		
6 Borek, ul. nr 300/1-3, 30012-17, 07-38 67-210 010000		
7 Nazwa obiektu		
8 Nazwa obiektu		
9 Nazwa obiektu		
10 Nazwa obiektu		
11 Nazwa obiektu		
12 Nazwa obiektu		
13 Nazwa obiektu		
14 Nazwa obiektu		
15 Nazwa obiektu		
16 Nazwa obiektu		
17 Nazwa obiektu		
18 Nazwa obiektu		
19 Nazwa obiektu		
20 Nazwa obiektu		
21 Nazwa obiektu		
22 Nazwa obiektu		
23 Nazwa obiektu		
24 Nazwa obiektu		
25 Nazwa obiektu		
26 Nazwa obiektu		
27 Nazwa obiektu		
28 Nazwa obiektu		
29 Nazwa obiektu		
30 Nazwa obiektu		
31 Nazwa obiektu		
32 Nazwa obiektu		
33 Nazwa obiektu		
34 Nazwa obiektu		
35 Nazwa obiektu		
36 Nazwa obiektu		
37 Nazwa obiektu		
38 Nazwa obiektu		
39 Nazwa obiektu		
40 Nazwa obiektu		
41 Nazwa obiektu		
42 Nazwa obiektu		
43 Nazwa obiektu		
44 Nazwa obiektu		
45 Nazwa obiektu		
46 Nazwa obiektu		
47 Nazwa obiektu		
48 Nazwa obiektu		
49 Nazwa obiektu		
50 Nazwa obiektu		
51 Nazwa obiektu		
52 Nazwa obiektu		
53 Nazwa obiektu		
54 Nazwa obiektu		
55 Nazwa obiektu		
56 Nazwa obiektu		
57 Nazwa obiektu		
58 Nazwa obiektu		
59 Nazwa obiektu		
60 Nazwa obiektu		
61 Nazwa obiektu		
62 Nazwa obiektu		
63 Nazwa obiektu		
64 Nazwa obiektu		
65 Nazwa obiektu		
66 Nazwa obiektu		
67 Nazwa obiektu		
68 Nazwa obiektu		
69 Nazwa obiektu		
70 Nazwa obiektu		
71 Nazwa obiektu		
72 Nazwa obiektu		
73 Nazwa obiektu		
74 Nazwa obiektu		
75 Nazwa obiektu		
76 Nazwa obiektu		
77 Nazwa obiektu		
78 Nazwa obiektu		
79 Nazwa obiektu		
80 Nazwa obiektu		
81 Nazwa obiektu		
82 Nazwa obiektu		
83 Nazwa obiektu		
84 Nazwa obiektu		
85 Nazwa obiektu		
86 Nazwa obiektu		
87 Nazwa obiektu		
88 Nazwa obiektu		
89 Nazwa obiektu		
90 Nazwa obiektu		
91 Nazwa obiektu		
92 Nazwa obiektu		
93 Nazwa obiektu		
94 Nazwa obiektu		
95 Nazwa obiektu		
96 Nazwa obiektu		
97 Nazwa obiektu		
98 Nazwa obiektu		
99 Nazwa obiektu		
100 Nazwa obiektu		

Park pochodzi z 2 poł. XIX w., od południa i wschodu ujęty szosą wiejską, przy pałacu przecięty alejką prowadzącą do folwarku usytuowanego na północ. Obecnie w częściach skrajnych parku ulokowane są odrębne zabudowane parcele. W składzie gatunkowym obecnie dominują lipy, klon pospolity, robinia akacjowa, dąb szypułkowy. Park objęty jest ochroną konserwatorską, wpisany jest do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – numer A/2755/535/L z dnia 19.06.1979 r. Przed wprowadzeniem „Gminnego programu opieki nad zabytkami na lata 2016-2019” park został zagospodarowany w 2015 r. W 2014 r. Gmina Głogów otrzymała dotację w ramach działania Odnowy i rozwoju wsi objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007 – 2013 na „Zagospodarowanie zabytkowego parku w Borku” od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Kwota dotacji wynosiła 307 316,02 zł. W ramach realizacji zadania zgodnie z projektem budowlanym wykonano:

- gazon;
- osie widokowe;
- zbiorniki wodne;
- mostki i przepusty;
- fontannę;
- nawierzchnię i komunikację;
- małą architekturę: 17 szt. ławek, 13 szt. koszy na śmieci, 1 szt. dużej tablicy informacyjnej, 8 szt. małych tablic informacyjnych, 1 szt. stojaka rowerowego, 6 szt. lamp ogrodowych typu solarne;
- polanę rekreacyjno- sportową;
- ścieżki przyrodniczo- historyczne;
- nasadzenia drzew i krzewów wraz z pracami przygotowawczymi, porządkowymi i agrotechnicznymi.

Wykonawca był zobowiązany do pielęgnacji nasadzeń drzew i krzewów w okresie 12 miesięcy od dnia odbioru końcowego bez uwag zgodnie z zapisami dokumentacji projektowej. W pozostałym okresie

24 miesięcy pielęgnacja odbyła się 6 razy. Pielęgnacja nasadzeń drzew i krzewów obejmowała odchwaszczanie, spulchnianie gleby, usuwanie odrostów korzeniowych, cięcia sanitarne i pielęgnacyjne, uzupełnienie warstwy ściółki kory ogrodniczej, uzupełnienie brakujących i uszkodzonych palików, poprzeczek i ogrodzeń, koszenie trawy, podlewanie w okresie suszy, zasilanie nawozami mineralnymi oraz ochrona przed szkodnikami i chorobami roślin.

W 2019r. wykonano prace porządkowe związane z utrzymaniem zabytkowego parku w Borku. Wykonano m.in.: zabiegi pielęgnacyjne drzew, wykoszono trawy, odmalowano drewniany mostek. Prace konserwacyjne zostały wykonane przez wychowanków Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Głogowie pod opieką ich wychowawcy.

W 2020 r. zostały przeprowadzone prace związane z koszeniem traw.

Karta adresowa 3. Serby – Cmentarz komunalny

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO	
1. Nazwa	CMENTARZ KOMUNALNY	1894 r.
2. Zdjęcie		
3. Adres	Serby, ul. Rolników, nr 2 67-810 Głogów	
4. Informacje techniczne	Rejestr Zabytków nr 472/2014/11 z dnia 28.12.1987 r.	
5. Informacje o właścicielu	Urząd Miejski w Głogowie	

Cmentarz komunalny powstał w 1894 r. i na dzień dzisiejszy jest w dobrym stanie. Każdego roku po dokonanych oględzinach i stwierdzeniu potrzeby, przeprowadzane są zabiegi pielęgnacyjne drzew.

4. Podsumowanie

Na podstawie analizy można stwierdzić, że cele były realizowane w miarę możliwości i dostępnych środków finansowych. Dalsze zachowanie dziedzictwa kulturowego będzie kontynuowane w kolejnych latach.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Piotr Cyprjański

Uzasadnienie

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003r. (Dz. U. z 2021r., poz. 710) zobowiązuje do sporządzania, co 2 lata, sprawozdania z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Piotr Cypryjański